

Arató János (1956–2018)

Gyászolnak a Tolna megyei erdészek. Egy kollégánk, barátunk, földünk távozott el közülünk 2018 karácsonya előtt és kísértük utolsó útjára 2019. január 4-én.

Arató János – vagy ahogy sokan neveztük Janesz – Pincehelyen született és élt kisebb kitérőkkel haláláig. Mint legtöbbünket a szakmánkban, őt is igen fiatalon megérintette a természet, az erdő szellemisége, az erdész munkája – ezért az ő útja is Sopronba vezetett.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karának hallgatójaként elkötelezett közösségi ember volt. Aktívan élt, első volt az évfolyam névsorában, de első között vett részt a selmeczi hagyományok ápolásában és a diákélet sokszínű eseményein. Az egyetem vezetőinek pozitív jellemzése és a hallgatótársai válasza nyomán 1980-ban valétaelnökként ő vezette az erdőmérnökjelöltek csapatát a valétálsi ünnepségeken.

A diploma megszerzése után a „szomszédban” kezdte hivatását gyakorolni, vagyis a Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság Hajósi Erdészeténél, mint fahasználati műszaki vezető.

A szíve – mely nem csak jelképesen, hanem teljes és könyörtelen racionalizmussal meghatározta az életét – 1983-ban hazahúzta szülőfalujába és a Gyulai Állami Erdő- és Vadgazdaság Pincehelyi Erdészeténél erdőművelési műszaki vezetőként dolgozott öt évig, majd mint erdészvezető tíz évig, vagyis 1998-ig.

A szerény adottságú erdészetenél a másfél évtized alatt a kemény mindennapi vezetői munka és a kevés sikerélmény ellenére hatalmas optimizmusával mindig újabb és újabb célokat, álmokat tűzött ki magának és az általa vezetett csapatnak, akik követték, mert megértő, segítőkész lény, jó ember volt.

Miután a törvény adta lehetőség megteremtődött – a Pincehelyi Erdészet vezetése a saját vadászterületének kialakítását és kezelését is feladatként kapta. Eddig itt a vadgazdálkodási tevékenységet vadásztársaságok végezték – némelyik olyan kimagasló szinten, hogy a „léc” általuk igen magasra volt téve. Jánosnak mindez nagy kihívás volt és hatalmas erővel vetette be magát az új feladatokba.

Mivel úgy érezte – bár volt már egy szívinfarktus – hogy szíve bírja – energiája pedig végtelen –, munkája mellett mérnök-közgazdász egyetemi diplomát, majd felsőfokú pénzügyi szakértő és mérlegképes könyvelő oklevelet is szerzett.

1998-ban Tamásiba helyezték, mivel ki-nevezték a Gyulai Erdészeti és Vadászati Rt. főkönyvelőjének, illetve vezérigazgató-helyettesének. Az események gyors folyamai változást hoztak számára, amely eredménye-

ként 1999 végétől felmentették eddigi munkája alól és a fahasználati és fakereskedelmi ágazatvezetői munkakör ellátására kapott megbízást, melyet négy évig gyakorolt.

Arató János életébe a 2003-as év radikális fordulatot jelentett: megpróbálta ismereteit, tapasztalatait máshogy kamatoztatni és bízott abban, hogy a kevésbé megterhelő életvitelt biztosító egyéni vállalkozói lét előnyösebb lesz számára. Erdészeti, vadászati és kereskedelmi szakterületekre dolgozta be magát, de a remélt nyugodtabb élet csak részben valósult meg.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek elkötelezett tagjaként Janesz sok rendezvényen és szinte minden Vándorgyűlésen részt vett.

Magánélete útjának egyenesei – hasonlóan a szakmai életútjához – több éles kanyarral voltak megtörve, mely törések együttesen, halmozottan bizonyára akkora lelki, fiziológiai stresszhatással terhelték a szervezetét, hogy a szíve (amely már sok-sok veszélyt küldött), azt gondolta, hogy elég volt a küzdelemből! Végül csendben megállt.

Nehéz feladat egy ember, egy jó kolléga hirtelen befejezett életútjáról bármit mondani. Nagyon sajnálom! Kár volt 62 évesen elmenni! Kár, hogy a sok gond, gyötrelmem után nem tudott békésen visszavonulni és élvezni egy kicsit még az életet, a család melegét, a barátok társaságát.

Egy soproni diáknóta strófája szerint:

„*S ha elmennék is én közületek,
Mulassatok, ne sírjátok!*”

Próbáljuk meg! Biztosan Ő is így akarta volna.

Béke veled, Janesz!

Kupás Deák Zoltán

alias „Ari”

A „*Fiúk, ha majd remeg kezemben...*” kezdetű dalt hányszor énekeltem szakestjeinken! A praeses dala, ami először eszembe jutott, mikor hírt vettem halálodnak. Nincs már nekünk elnökünk!

Több mint négy évtizede, hogy elkezdtek járni az erdőmérnöki pálya rögös, de szép útját. Együtt kezdtük, majd szétszóródva az országban folytattuk. Ennek ellenére nyomon követtük egymás útvonalát, mert a közös kezdet, a jól megépített fundamentum erre kötelezett, és kötelez mindnyájunkat.

Nem csetléseink-botlásaink, sikereink és kudarcaink tartanak össze bennünket, hanem az a több évszázados kultúra, amit Sopronban szívunk magunkba. Máiig vissza-visszanyúlunk hozzá, ha ütelágazáshoz érünk.

Sokszor beszélgettem veled az elmúlt évtizedek alatt arról, hogy milyen építőkövekből áll az előbb említett fundamentum. Az elmúlt szomorú hetekben több társunkkal ugyancsak ezt boncolgattuk. Két fogalom kristályosodott ki a beszélgetések során, és ezek hozzád is kötődnek.

Elsőként említem a kiállást a közösséget. Évfolyamunk KISZ-titkáráként lépten-nyomon vállalnod kellett a képviselőtünk. Becsülettel és eredményesen teljesítetted a magad elé állított célokat, a közösségünk

elvárásait. Mindnyájan emlékszünk a hajdani szereplők közül a Fertő tavi köszönésemköszönés fatális konfliktusunkra. Bár a nemtelen emberek szándéka nyilvánvalóan az volt, bátor kiállásodnak köszönhetően, nem tudtak meghurcolni bennünket. A diplomáciai érzék és az értékmegőrzést szem előtt tartó kompromisszum képesség. Sokan sokat tanultunk Tőled!

Másodikként a tisztességet említem. Nem kell keresni éles határvonalat az előző és e között, hiszen ezek az értékek egymásra épülnek, erősítik, feltételezik egymást. Külön-külön talán nem is léteznek.

Te életpályádul a nehezebbik utat választottad, a tisztességeset. Egy régi gondolat sor ötlík föl bennem. Ezt már csak azért is le kell írnom, mert egy évfolyamtársunk a minap úgy fogalmazott, hogy bárcsak felhívhatnánk Ecsegi Lacit.

A rég eltávozott barát bizonyára jobban megfogalmazhatta volna életed főbb értékeit. Az ő temetésén, Törökszentmiklóson mondtam el a következőket: „*Az emberek között vannak, akik messzebb látnak, mint a sokaság. Ezek azok, akik az Alföldön egy vakondhúrára is felállnak, vagy felmennek egy kunbalmra, mert igényük van rá, hogy messzebb lássanak. Ők a látók.*” Én téged ilyennek ismertelek. A távolba pedig csak az lát, aki a tisztesség talaján áll.

Búcsúzó mondataim a sírod mellett *Reményik Sándor Halotti beszéd a hulló leveleknek* című versével zártam. Egy nyomtatott nekrológban nem írnám le újra a verset, hiszen bárki előveheti kedves professzorunk, *Majfer Antal Az erdő poézisa* című versgyűjteményét. Tőle még erdőesztétikát is tanultunk! Azon túl, hogy kedves ez a vers nekem, az „árvaság csak egy van... a széltől sepertetni” gondolatpár hűen tükrözi életed tájékozódási pontjait.

Következetességed, szakmaszereteted emléke ez a vers, aminek végéből nem hiányzik a pozitív kicsengés sem, szakmánk bizodalma a folyton megújuló erdőjelkép iránt. Kedves János, nyugodjál békében!

Puskás Lajos

Plucinszki József (1924–2019)

Ismét kidőlt egy „*őreg tölgy*” a híres Kaszópusztá erdejében, Plucinszki József 2019. február 6-án visszaadta lelkét a teremtőnek.

Hohenlohe Oehringen K. Keresztély herceg miután megvásárolta kaszói erdőbirtokát, Javorinából magával hozott három elvárásainak megfelelő, megbízható családot (Plucinszki Máttyás, Vogä Henrik és József, és Pitonyák János). Ezen nevezetes elődök leszármazottjaként született Józsi bácsi 1924. november 7-én Somogyszob-Kaszópusztán.

Érdekeség, hogy az akkori időben leesezt hó okozta nehézségek miatt az anyakönyvvezető pap az újszülött érkezéséről

csak később értesült, így a születés időpontja november 10-re került feljegyzésre.

Szakmai tevékenységét Hohenlohe herceg kaszópusztai erdőbirtokán 1940-ben kezdte meg vadászgyakornokként. Feladatait 1944-ig látta el ebben a munkakörben, mivel 1945–1948 között hadifogságba került.

A Szovjetunióban fogolyként töltött időszakról – az ő szavai szerint „tanulmányútról” –, annak élményeiről gyakran sok derűvel tudott mesélni. Hazatérését követően, 1948-tól erdész, majd 1962 és 1968 között kerületvezető hivatásos vadász volt Kaszópusztán.

1969-től szakmai rátermettsége, valamint kiváló emberi tulajdonságai alapján a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság központjában fővadászi munkakörbe helyezték, amelyet 1981-ig látott el.

1982-től nyugállományba helyezését, 1984-ig a SEFAG Zselici Erdészeténél mezőgazdasági és vadászati ágazatvezetőként hasznosította gyakorlati és elméleti tudását.

Munkahelyi feladatai mellett 1964-től 1966-ig trófeabírálati feladatokat is ellátott a Dél-Somogyi Erdőgazdaság Kaszópusztai Erdészeténél, valamint az 1967–1968-as években a HM Veszprémi Erdőgazdaság Kaszói Erdészeténél.

Majd 1970-től 1998-ig – a Somogy Megyei Vadászati Hatóság létrejöttéig – a Somogy Megyei Trófeabírálati Bizottság tagjaként példamutatóan tevékenykedett. Nyugdíjazása után a Somogy Megyei Földművelésügyi Hivatal Vadászati Felügyelőségén – szerény tiszteletdíj mellett – folyamatosan segítette a statisztikai és adminisztratív feladatok elvégzését.

A korábbi kitüntetései után a 2018. évi Somogy Megyei Vadásznapon a Hubertuskereszt gyémánt fokozatát vehette át érdemei elismeréseként. Személyében Somogy megye vadásztársadalma olyan vadászati szaktekintélyt és példaképet lát, akit kiváló gyakorlati ismeretei mellett jó elméleti felkészültségén túl sokszor környezetét zavarba ejtő szerénység jellemzett.

Szerencsére Józsi bácsi emberi és szakmai hagyatékát idősebb tanár fia mellett a fiatalabb erdész-vadász fia és a 4. évfolyamos erdőmérnök hallgató unoka is tovább-

viszi. A szélesebb rokonságban is számos erdész, hivatásos vadász, erdőmérnök teljesít napjainkban is szolgálatot. Így az „őreg tölgy” nagyon jó makkot termelt, s az a termékeny talajba kerülve gyarapítja az elhivatott erdészek számát.

Kedves Józsi bácsi! Remélem, hogy majd egyszer ott fenn az égiekben lesz módunk átbeszélni a több ezer szarvasbika bírálatát, de kérlek, addig készítsd el az új forgószármolyos bírálati állványt, amelynek eredeti változatát itt hagyta ránk! Addig is nyugodj békében!

Simon Pál

Tuzson Tihamér (1926–2018)

Tuzson Tihamér vasdiplomás erdőmérnök Mohácson született 1926. július 15-én. Édesapja Erdélyből, Lemhényből származott. Jó tanuló volt, de a nehéz 1940-es évek végén dolgoznia kellett, így munka mellett érettségizett a Mohácsi Városi Gimnáziumban.

1948-tól 1952-ig a Soproni Erdőmérnöki Főiskola Erdőmérnöki Karán tanult, erdőmérnök diplomát 1952 augusztusában szerzett, majd október 1-jétől a Lillafüredi Erdei Vasútnál dolgozott beosztott mérnökként.

A diploma megszerzésének évében kötött életre szóló házasságot Varga Katalinnal. Szolgálati lakást munkahelyétől nem kapott, ezért 1953. május 1-jével a bajai Dunaártéri Állami Erdőgazdaságnál gépesítési, mélyépítési és vasúti előadóként helyezkedett el, ahol lakhatási gondjai is megoldódtak. Itt születtek gyermekeik Miklós és Ágnes, akiket csodálatos családi légkörben neveltek.

1960-tól műszaki csoportvezetői kinevezést kapott. Kezdetben a gépesítés beindításán dolgozott. Tanfolyamokat (motorfűrész kezelő), előadásokat szervezett ebben a témakörben. Párhuzamosan, vezetésével

elindult a faanyagmozgatás gépparkjának kialakítása, majd bővítése. Ez megkövetelte a központi gépjávitó műhely és szervezet létrehozását, majd az erdészetek kisműhelyének, valamint a műszaki előadói személyzet megszervezését.

Az ártéri faanyagszállítás nehézségeinek kiküszöbölésére irányításával közel 100 km hosszúságú erdei vasútvonal épült az erdőgazdaságnál. A pályák tervezésében, a kivitelezés ellenőrzésében és az Önálló Vasúti Üzemi Részleg létrehozásában is aktívan részt vett. Ennek megmaradt 30 km-es gemenci nyomvonalán halad a mai erdei kisvasút.

1958-tól a Duna és a holtágak rakodójának megközelítését biztosító hajópark létrehozásán fáradozott, amely ma is működik. A faanyagrakodást elősegítő műszaki megoldásokon is dolgozott, több találmányát sikeresen alkalmazzák. (Pl. Szabó-Tuzson-féle uszályrakó.)

Kész műszaki tervek tartott az íróasztala fiókjában, és év végén, amikor az OEF-nél beragadtak vagy elmaradtak a beruházási pénzek, akkor azt azonnal megpályázta. Így készült el Hajószentgyörgy villamosítása és központi vízellátása.

Később az erdőgazdaság vezetésével nézeteltérésbe kerültek, ezért 1966-ban a Bajai Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikumba ment tanítani. A geodéziai tanszéken oktatott, először docensként, majd 1975-től főiskolai tanárként. 1978-tól tanszékvezető és 1978-tól 1985-ig oktatási igazgatóhelyettes volt.

A Vízgazdálkodási Főiskola tanáraként a geodézia tantárgy korszerűsítése, oktatási programjának kidolgozása, jegyzetírás, a gyakorlati képzés kialakítása volt a feladata. Sikeres tanári munkáját bizonyítja, hogy a vízgazdálkodási üzemmérnököknek földmérési és térképészeti munkák végzését országos rendelet tette lehetővé. Az erdőmérnökök hírnevét a „vizeseknél” is öregbítette, emellett erdőmérnököket is alkalmazott a tanszékén és külsős gyakorlati vezetőként.

Az oktatói munka mellett rendszeresen végzett létesítményfelméréseket, pl. a Duna komáromi öblözetében, a Nagykunsági-főcsatornán, a Tisza alsó és felső szakaszán, a Dráván és a Körösökönél. A Líbiai Vízügyi Főiskola tervezésénél tervező és témafelelős helyettesi feladatokat látott el.

Gyönyörű énekhanggal rendelkezett, a selmeczi nótákat – mi bajai balekok – az Ő vezetésével intonáltuk. Igaz, hogy elment a főiskolára tanítani, de az erdőgazdasággal továbbra is szoros kapcsolatot tartott. Műszaki problémákkal bármikor megkereshettük, önzetlenül segített. Az OEE rendezvényein előadásokat is tartott.

Nyugállományba vonulása után sem tétlenkedett. Az unokák, András, Péter, Rita, Miki, valamint a dédunokák, Viki, Ádám, Boti, Márk, Dani aranyozták be mindennapjait.

2018. november 9-én sóhajtott utoljára. „Küzdőttél, de már nem lehet, Csend ölel át és szeretet, Csak az hal meg kit felednek, Örökké él kit igazán szeretnek!”

Isten veled „Tihi bátyám”, köszönöm a barátságodat! Nyugodjál békében!

Rádi József

